

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00 i 102/09), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2008. GODINU GRADANSKE DEMOKRATSKE STRANKE BIH

Broj: 03-07-6-1572/09
Sarajevo, 22.04.2010. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI.....	6
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je pregled finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2008. godinu i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2008. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Građanska demokratska stranka BiH nije ispoštovala odredbe člana 6., člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer nije prijavila priloge, ostvarila je prilog koji je zabranjen i finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskog izvještaja, osim gornje napomene nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2008. godinu i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2008. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08).

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2008. godinu Građanska demokratska stranka BiH je iskazala prihod u iznosu od 124.123,46 KM, što je iskazano u narednoj tabeli:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u ukupnom prihodu %
1	Članarina	93,00	0,07
2	Prilozi fizičkih lica	39.916,00	32,16
3	Prilozi pravnih lica	21.200,00	17,08
4	Prihodi od imovine	7.190,00	5,79
5	Prihodi od pr.lica	0,00	
6	Prihodi od poklona	5.100,00	4,11
7	Prihodi iz budžeta	11.580,00	9,33
8	Ostali prihodi	39.044,46	31,46
	Ukupni prihodi:	124.123,46	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Građanska demokratska stranka BiH je ostvarila rashode u iznosu 134.923,67 KM.¹

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Građanska demokratska stranka BiH. Skraćeni naziv stranke je GDS BiH. Stranka je registrovana 20.07.1990. godine u Višem sudu u Sarajevu pod brojem R-I-7/02 veza R-I-14/90.

Sjedište Građanske demokratske stranke BiH je u Sarajevu, ulica Titova 9a.

¹ U skladu sa članom 13. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka, prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere Centralna izborna komisija BiH će nastojati da postigne da politička stranka za koju je ustanovljeno da je prekršila odredbe ovog zakona, postupi prema tim odredbama.

Stranka je postupila u skladu sa navedenim članom te je 17.08.2009. godine dostavila ispravljen godišnji finansijski izvještaj odnosno Rezijsko administrativne i ostale troškove je dostavila na odgovarajućim obrascima po odborima stranke.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Spahić Ibrahim, predsjednik stranke, Anton Štitić, dopredsjednik stranke, Nusret Čaušević, sekretar stranke i Ahmed Halilović, direktor direkcije. Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2008. godinu je Ahmed Halilović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu, Građanska demokratska stranka BiH ima sljedeće organizacione odbore:

- Glavni odbor,
- 6 kantonalnih odbora i
- 35 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Građanske demokratske stranke BiH za 2008. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora održanih u oktobru 2008. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je Građanska demokratska stranka BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja Zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama političke stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U prethodnom periodu izvršen je pregled godišnjih finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2005. i 2006. godinu, a za 2004. i 2007. godinu je izvršena revizija finansijskih izvještaja u prostorijama stranke. Nakon obavljenih pregleda, odnosno revizije finansijskih izvještaja ove političke stranke, izdat je izvještaj sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije da stranka treba da postupa u skladu sa odredbama člana 3. stav (4), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2008. godinu, utvrđeno je da politička stranka i dalje krši odredbe člana 6., člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu, nakon što je stranka dobrovoljno otklonila nedostatke u izvještaju, utvrđeno je da je prekršila odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

Stranka je primila priloge od pravnih lica „Herceg“ d.o.o. u iznosu od 100,00 KM, Trgovačkog preduzeća „Prosperitet“ d.o.o. u iznosu od 800,00 KM i „Wortmann Metal“ d.o.o. u iznosu od 1.000,00 KM, a da iste nije prijavila u finansijskom izvještaju, te je na taj način prekršila odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Stranka je prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁴

Stranka je primila zabranjeni prilog od Odbojkaškog saveza Kantona Sarajevo u iznosu od 3.200,00 KM, suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁵

Finansijski izvještaj nije popunjen u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

- Građanska demokratska stranka BiH u Obrascu 2 finansijskog izvještaja (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije iskazala sljedeće račune: transakcijski račun broj 3386902239131916 i transakcijski račun broj 3386902239130073 otvoreni kod UniCredit banke d.d. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH stranka je za navedene račune dostavila nepotpune kopije izvoda banke. Na osnovu tri izvoda koja je stranka dostavila, utvrđeno je da je po transakcijskom računu broj 3386902239131916 ostvaren

² Prema odredbama člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka, ako ukupan iz priloga jednog lica iz člana 4. stav (1) premašuje 100 KM, ta uplata se mora unijeti u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. Zakona.

³ UniCredit banka d.d. izvod broj 1 i izvod broj 2.

⁴ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po samoj svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.

⁵ U skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija, a u skladu s tim donesen je Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka kojim su propisani sadržaj i forma finansijskog izvještaja („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

Prema odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, političke stranke su obavezne da vode evidencije o svojim prihodima i rashodima.

U skladu sa članom 11. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, sva lica koja su obavezna da podnesu izvještaj, moraju podnijeti i dodatne izvještaje na zahtjev Centralne izborne komisije BiH.

promet u iznosu od 1.900,00 KM u 2008. godini. Neprijavlivanjem računa stranka je postupila suprotno odredbama člana 11. Pravilnika.⁶

- U Obrascu 3-b finansijskog izvještaja (Prilozi pravnih lica veći od 100 KM) stranka nije iskazala priloge koje je dobila od pravnih lica Herceg d.o.o. u iznosu od 100,00 KM, Trgovačko preduzeće „Prosperitet“ d.o.o. u iznosu od 800,00 KM i „Wortmann Metal“ u iznosu od 1.000,00 KM, što nije u skladu sa odredbama člana 15. Pravilnika.⁷ Stranka u Obrascu 3 finansijskog izvještaja (Ukupni prihodi političke stranke) nije iskazala priloge koje je primila od pravnih lica u iznosu od 1.900,00 KM, čime je prekršila član 13. stav (1) Pravilnika.⁸

U finansijskom izvještaju stranka je iskazala Ostale prihode u iznosu od 39.044,46 KM. Pomenuta sredstva stranka je ostvarila prodajom tri umjetničke slike u iznosu od 35.896,60 KM i fakturisanjem režijskih troškova pravnim licima koji su koristili prostorije pod zakup, a koje su vlasništvo stranke u iznosu od 3.147,56 KM. S obzirom da su slike prodane po istoj vrijednosti po kojoj su i evidentirane u knjigovodstvu stranke, iznos koji je ostvaren prodajom slika ne smatra se prihodom. Takođe, ni navedena vrijednost režijskih troškova se ne smatra se prihodom jer je stranka račune za režijske troškove platila, a pripadajući dio troškova prefakturisala pravnim licima koji su koristili prostorije, vlasništvo stranke, pod zakup.

- U finansijskom izvještaju na Obrascu 3-c (Prihodi političke stranke od imovine) stranka je iskazala prihod od zakupa poslovnog prostora, koje je izdala pod zakup Gradu Sarajevo u iznosu od 1.400,00 KM. Naime, prema Ugovoru o zakupu, mjesečna zakupnina iznosi 280,00 KM a Grad Sarajevo iznajmljene prostorije koristi od 01.06.2008. godine pa prema ugovoru godišnji prihod iznosi 1.960,00 KM. Na taj način stranka je iskazala prihode od imovine u manjem iznosu od stvarnog za 560,00 KM, što nije u skladu sa odredbama člana 16. Pravilnika.⁹
- Stranka je prekršila odredbe člana 20. stav (2) Pravilnika,¹⁰ jer podaci koji su iskazani u pojedinačnim obrascima režijsko-administrativnih i ostalih troškova ne odgovaraju podacima koji su iskazani u obrascu ukupnih troškova. Naime, ukupni režijsko-administrativni i ostali

⁶ Član 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka nalaže da se u Obrazac 2 (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) unose sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela, broj računa, naziv banke stanje računa na dan 01 januar, ukupan promet ulaza, ukupan promet izlaza kao i stanje na dan 31. decembar za godinu za koji se izvještaj podnosi.

⁷ U skladu sa članom 15. Pravilnika u Obrazac 3-b (Prilozi pravnih lica veći od 100 KM) unose se sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela političke stranke, ukupan iznos priloga čija je pojedinačna vrijednost manja od 100 KM, naziv pravnog lica čiji je prilog veći od 100 KM, identifikacioni broj od nadležnog poreskog organa, datum kada je prilog dat i iznos priloga.

⁸ Član 13. stav (1) Pravilnika nalaže da se u Obrazac 3 (Ukupni prihodi političke stranke – izvori finansiranja) unose sljedeći podaci: Članarine, Finansijski prilozi fizičkih lica, Prilozi pravnih lica, Prihodi od imovine političke stranke, dobit pravnih lica u vlasništvu političke stranke, prihodi od poklona i usluga koje stranka nije imala obavezu platiti, prihodi iz budžeta i ukupni prihodi političke stranke u izvještajnom periodu po svim osnovima.

⁹ U skladu sa članom 16. Pravilnika u obrazac 3-c (Prihodi političke stranke od imovine) unose se sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela stranke, vrsta imovine na osnovu koje se ostvaruju prihodi, korisnik imovine političke stranke, broj ugovora, odluke, rješenja, iznos ostvarenog prihoda i iznos sredstava koji je politička stranka naplatila.

¹⁰ U skladu sa članom 20. stav (2) Pravilnika u Obrazac 4 (Rashodi političke stranke) unose se sljedeći podaci: režijsko-administrativni i ostali troškovi izraženi u KM sa detaljima u Obrascu 4-1, troškovi propagande sa detaljima u Obrascu 4-2 i ukupni rashodi u izvještajnom periodu po svim osnovim.

troškovi su iskazani u manjem iznosu za 444,00 KM u odnosu na zbir pojedinačnih obrazaca režijsko-administrativnih i ostalih troškova.

- Na osnovu navedenog utvrđeno je da stranka nije vodila adekvatne evidencije o svojim prihodima, i da u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala sve prihode koje je ostvarila u 2008. godini, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
- Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je aktom broj 03-07-6-1572/09 od 25.01.2010. godine zatražila od stranke da joj dostavi kopije izvoda sa neprijavljenih transakcijskih računa. Stranka nije postupila po zahtjevu, odnosno dostavila je nepotpune tražene kopije izvoda sa neprijavljenih transakcijskih računa, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Troškovi predizborne kampanje

Građanska demokratska stranka BiH je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 48.915,86 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹¹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Građanska demokratska stranka BiH je u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2008. godine mogla potrošiti 287.406,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Građanskoj demokratskoj stranci BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da postupa u skladu sa odredbama člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da prijavljuje priloge stranke,*
- *da postupa u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da se ne finansira priložima koji su zabranjeni ovim Zakonom,*
- *da postupa u skladu sa odredbama člana 11. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, da vodi adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, da finansijske izvještaje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka te da dostavlja i podnosi i druge izvještaje na zahtjev CIK BiH.*

¹¹ Član 15.10 stav 2. istog člana propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

KOMENTAR

Građanska demokratska stranka BiH se očitovala aktom od 16.04.2010. godine na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu.

Stranka uz očitovanje nije dostavila dodatne dokaze kojima potvrđuje navode iz očitovanja, te isti nisu uticali na nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju – revizor

Veliborka Kravljača, pomoćnik revizora